

DE HAM VOOR MENEER PASTOOR.

Een kort maar historisch verhaal uit 1935.

Het geschiedde in een dorp aan de grote rivier, dat een van de ingezetenen den tijd gekomen achtte het varken, dat goed gemest was, te slachten. Dat is in **Maas en Waal** nog de goede oude gewoonte, evenals overal elders: het zijn dagen van overdadigheid aan werk en smakelijk eten. De kuipen worden gereed gemaakt om het vlees in te zouten: de worstmachine maalt vier en twintig uren, er wordt balkenbrij gemaakt, de hammen worden ingezouten en in de pan knisperen smakelijke verse karbonaadjes.

Zoals het besluit genomen was geschiedde. Het gemeste zwijn werd gekeeld; het klaaglijk doodsgeschreeuw was in de buurt duidelijk te vernemen. Een paar uren nadien hing het; varken schoon en vers op de leer. Het was een aanlokkelijk gezicht: het wit en rood van vet en vlees en de boer, die het gemest had, had er deugd van.

Bij het slachten zijn meer goede gewoonten in zwang gebleven. Er zijn in elk dorp geestelijke en wereldlijke autoriteiten, die verblijd worden met een of ander smakelijk stuk van het varken; en zo ook liet de boer van het geslachte dier er een schone ham afsnijden, waarmede de pastoor van het dorp werd verblijd.

Maar het varken bleef verder op de leer hangen, want de controleurs van de crisiswetten werden verwacht. En zij kwamen. Terstond viel het hun op, dat het varken nog slechts drie ponten had. En zij verwonderden zich zeer, de boer ondervragend, waar de vierde poot wel was gebleven.

De boer antwoordde argeloos, dat hij deze aan de pastoor cadeau had gegeven, opdat ook deze eens smakelijk zou kunnen eten van het heerlijke varken, dat met zorg en kunde gefokt was en gemest.

De controleurs bedroefde dit zeer en met hun ogen maten zij den afstand, die er was tussen het erf van den boer en de pastorie, waarin een deel van het varken verdwenen was. En zij vroegen de boer om het geleidebiljet, dat nodig was voor het vervoer van vlees. Daar de delinquent moest bekennen, dat hij deze schenking zonder geleidebiljet had gepleegd, bleef er den mannen van de wet niets over dan een proces-verbaal op te maken, hetgeen geschiedde. De boer kwam op de bon en de mannen gingen heen.

De weg der controleurs voerde dan naar de pastorie. Ze maakten den pastoor bekend, wie zij waren en waarvoor zij kwamen.

Dat de pastoor de crisiswetten met voeten getreden had, vlees aannemende van een parochiaan, vlees, dat niet voorzien was van een geleidebiljet en dat daarvan noodzakelijk proces-verbaal moest werden opgemaakt.

De pastoor verbleekte.

En daarna vroegen ze om zijn kelder te mogen inspecteren, of daar de gewraakte ham van het gewraakte varken aanwezig was.

De pastoor kwam dat optreden toch wel wat erg vergaand voor.

Hij nodigde de heren uit naar huis te gaan en ging op hun verzoek niet in.

Maar de controleurs eisten, dat ze den kelder van de pastoor wilden zien.

Ze zouden niet gaan voordat hun ogen de ham aanschouwd hadden.

Ze hadden recht om den kelder te onderzoeken. Zeker heren, zei de de pastoor, ten slotte kan ik jullie niet tegenhouden, maar ge komt er niet in, voordat ge den burgemeester haalt, die met zijn ambtsketen om bij mij komt en gebiedt jullie in den kelder binnen te laten!

Hiermede was het laatste woord gezegd en de zeer punctuele controleurs schoven de deur uit en delibereerden buiten in de vrije lucht, of zij de burgemeester annex ambtsketen zouden halen. Hetgeen ze echter ten slotte niet deden.

De controleurs verschenen niet meer, de burgemeester verscheen niet, maar de processen verbaal staan in het boekje en aan de gerechtigheid is voldaan. Hetgeen voor de pastoor aanleiding is geweest een request in te dienen, dat zulke haarkloverijen toch wel niet in den zin zullen liggen van de vele crisiswetten.